

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

О‘ЗБЕКISTON RESPUBLIKASI HUQUQNI MUHOFAZA QILISH AKADEMIYASI

Xushboqova Nigora G‘ayrat qizi

Termiz davlat universiteti Yuridik fakulteti Yurisprudensiya ta’lim yo‘nalishi 4-
bosqich talabasi

Nigora.0303@icloud.com

Annotatsiya: ushbu maqolada prokuratura organlari faoliyatini takomillashtirish, prokuratura organlari xodimlari malakasini oshirish, O‘zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza qilish Akademiyasi, Akademiyaning tuzilmasi, maqsad va vazifalari, Akademiya rahbariyati, tarmoqlari haqida batafsil yoritilgan.

Kalit so‘zlar: prokuratura, akademiya, bakalavriat, magistratura, huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish, kafedra, bo‘lim, fakultet, boshqarma va boshq.

O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgan dastlabki kunlardan oq prokuratura organlari faoliyatini takomillashtirish bilan bir qatorda prokuratura organlari xodimlari malakasini oshirish masalasiga alohida e’tibor qaratildi.

Mamlakatda amalga oshirilayotgan o‘zgarishlar, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning yangi ustuvor yo‘nalishlari hamda qonun ustuvorligini ta’minlash va qonuniylikni mustahkamlash vazifalari prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish tizimini yanada takomillashtirish zaruriyatini davrning o‘zi taqozo etdi.

O‘tgan davr mobaynida huquqni qo‘llash holatini kompleks tahlil qilish, qonunbuzilishlar sodir etilishining sabab va shart-sharoitlarini o‘z vaqtida bartaraf etish choralarini ko‘rish, fuqarolarning huquq va erkinliklari himoyasini ta’minlash, tadbirkorlik sub’ektlarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash yuzasidan prokuratura organlari xodimlarini zarur bilim va ko‘nikmalarga o‘rgatish borasida muayyan ta’lim va ilmiy salohiyat shakllantirildi.

Shu bilan birga, prokuratura organlari faoliyatining mutlaqo yangi yo‘nalishlari belgilanganligi, ularning amalga oshirilayotgan islohot va o‘zgarishlardagi o‘rni kuchaytirilganligi yuklatilgan vazifalarni samarali bajara oladigan munosib kadrlar tarkibini shakllantirishni talab etdi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi¹da belgilangan vazifalarga muvofiq, shuningdek, prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishning zamonaviy tizimini yaratish maqsadida, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan “Prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to‘g‘risida”²gi 2018 yil 8 maydagi PF–5438-son Farmoni qabul qilindi. Farmonga asosan, O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasining Oliy o‘quv kurslari O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi Akademiyasi etib qayta tashkil etildi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 noyabrdagi “Jinoyatlarni tergov qilish sohasida malakali kadrlarni tayyorlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish to‘g‘risida”³gi PF–257-sonli Farmoniga asosan, Bosh prokuratura Akademiyasi negizida O‘zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza qilish akademiyasi tashkil etildi.

O‘zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza qilish Akademiyasi ta’lim va ilmiy tadqiqot muassasasi sifatida:

- *jinoyslarni tergov qilish sohasida malakali kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni;*
- *“bakalavr”, “magistr” darajasi bergan va davlat namunasidagi diplom topshirgan holda byudjet va to‘lov-kontrakt asosida kadrlarni tayyorlashni;*
- *prokuratura organlarida lavozimlarni egallash uchun nomzodlarni birlamchi ixtisoslashuv shaklida kasbiy qayta tayyorlashni;*
- *prokuratura organlarida rahbarlik lavozimlariga zaxirada turgan kadrlarni kasbiy qayta tayyorlashni;*
- *qisqa muddatli dasturlar asosida huquqbuzarliklar profilaktikasi, jinoyatchilik va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o‘zaro hamkorlik masalalari yuzasidan davlat organlari va boshqa tashkilotlar xodimlarining malakasini oshirishni;*
- *qonunchilikka muvofiq oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar tayyorlashni;*

¹ <https://lex.uz/acts/-3107036>

² <https://lex.uz/docs/-3727063>

³ <https://lex.uz/docs/6299077>

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

– *milliy, xorijiy va xalqaro grantlarni jalb qilgan holda o‘quv, uslubiy, ilmiy-tadqiqot, axborot-tahliliy faoliyatning barcha turlarini;*

– *professor-o‘qituvchilar, xodimlar va tinglovchilarni davlat hokimiyati, davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari, jamoat tashkilotlari, shuningdek, oliy ta’lim va ilmiy-tadqiqot muassasalariga, shu jumladan, xorijiy davlatlarga stajirovkaga yuborishni;*

– *noshirlik faoliyatini amalga oshiradi.*

Akademiyada kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish dasturlari belgilangan tartibda byudjet va to‘lov-kontrakti asosida amalga oshiriladi.

Akademiyada jinoyatlarni tergov qilish sohasida kadrlarni amaliyot bilan uzviy bog‘liqligini ta’minlagan holda yagona yondashuv asosida tayyorlashga qaratilgan uzluksiz o‘quv tizimini yo‘lga qo‘yildi.

Maqsad va vazifalar

Akademiyaning asosiy maqsadi Yangi O‘zbekiston sharoitida jinoyatlarni tergov qilish sohasida malakali kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash amaliyotini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish, ushbu yo‘nalishga ilg‘or xalqaro standartlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish hamda huquqni muhofaza qiluvchi organlarning yuqori malakali kadrlarga bo‘lgan ehtiyojini qondirish, shuningdek prokuratura organlari xodimlari va boshqa kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirishning samarali tizimini tashkil etish hamda fundamental va ilmiy-amaliy tadqiqotlar olib borishdan iborat.

Faoliyatning asosiy vazifalari va yo‘nalishlari:

– prokuratura organlari xodimlarining bilim va ko‘nikmalarini, shu jumladan, tizimli tahlil va tanqidiy fikrlashni, shaxsiy va ishchanlik sifatlarini rivojlantirish va takomillashtirishni, qonunlarga, fuqarolarning huquq va erkinliklariga so‘zsiz rioya etilishi yuzasidan adolat va mas’uliyat kabi yuksak tuyg‘ularini shakllantirish hamda mustahkamlashni ta’minlovchi xodimlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishning yagona tizimini tashkil etish;

– zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini, masofaviy ta’limni, o‘qitish va treninglarning interfaol hamda muammoli-vaziyatli uslublarini keng joriy etish;

– prokuratura organlari faoliyatini ilmiy-metodik jihatdan ta’minlash, fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar o‘tkazish, qonun ustuvorligini

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

ta'minlash, qonuniylikni mustahkamlash, fuqarolar hamda tadbirkorlik sub'ektlarining huquq va erkinliklarini, jamiyat va davlatning qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlarini himoya qilish, huquqbuzarliklar profilaktikasining dolzarb muammolari yuzasidan tizimli asosda **ilmiy-tadqiqot dasturlari va loyihalarini**, shu jumladan, milliy, xorijiy va xalqaro grantlarni jalb qilgan holda amalga oshirish;

– qonunchilikni takomillashtirish va yagona **huquqni qo'llash amaliyotini** shakllantirish bo'yicha ilmiy asoslangan xulosa va tavsiyalar ishlab chiqish;

– o'qitishning amaliy xususiyatlari va prokuratura organlarining kasbiy faoliyati bilan uzviy bog'liqlikka tayangan holda **bakalavriat va magistratura** mutaxassisliklari bo'yicha kadrlar tayyorlash;

– huquqbuzarliklar profilaktikasi, jinoyatchilik va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'zaro hamkorlik masalalari yuzasidan davlat organlari va boshqa tashkilotlar xodimlarining **malakasini oshirish**;

– prokuratura organlari faoliyatini **psixologik jihatdan ta'minlash**, nomzodlarni xizmatga qabul qilishda kasbiy-psixologik tanlov o'tkazish, prokuratura organlaridagi ma'naviy-psixologik muhitni o'rganish va uni yaxshilash yuzasidan tavsiyalar ishlab chiqish;

– hamkorlikda **ilmiy tadqiqotlar o'tkazish, normativ-huquqiy, metodik va tahliliy** xususiyatga ega bo'lgan ma'lumotlarni almashish, o'quv jarayoniga xorijiy mutaxassislarni jalb qilish, pedagoglar, ilmiy xodimlar va tinglovchilarning stajirovkalarini tizimli ravishda tashkil etish sohalarida xalqaro hamkorlikni amalga oshirish;

– o'quv jarayonining sifatini oshirish bo'yicha tajriba almashish, sa'y-harakatlarni birlashtirish maqsadida, yuridik kadrlarni **tayyorlovchi, qayta tayyorlovchi va ularning malakasini oshiruvchi** ta'lim va ilmiy-tadqiqot, shu jumladan, xorijiy davlatlar muassasalari bilan samarali idoralararo hamkorlikni chuqurlashtirish;

– o'quv jarayoni va **ilmiy-metodik ishlarga yuqori malakali xorijiy mutaxassislarni jalb qilish**, kontrakt asosida konsultatsiyalar o'tkazish, shuningdek, boshqaruv kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish sohasida chet el ta'lim, ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan hamkorlik o'rnatish va shartnomalar tuzish;

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

– ta’lim oluvchilarda inson huquq va erkinliklariga so‘zsiz rioya qilish madaniyati bilan uyg‘unlashgan yuksak **ma’naviy, psixologik, tahliliy va kasbiy** sifatlarni rivojlantirishning samarali tizimini joriy etgan holda jinoyatlarni tergov qilish sohasida mutaxassislarni chuqurlashtirilgan maqsadli bazaviy tayyorlash;

– jinoyatlarni tergov qilish metodikasi va taktikasini samarali belgilash asosida jinoyat ishlari bo‘yicha mustaqil ish yuritish ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan **interfaol o‘qitish** metodlarini ta’lim jarayoniga tatbiq etish;

– yuqori malakali **ilmiy-pedagogik kadrlarni tayyorlash**, huquqni muhofaza qilish faoliyatining eng dolzarb masalalari bo‘yicha kompleks ilmiy tadqiqotlarni tizimli asosda amalga oshirish;

– jinoyatlar sodir etilishining sabab va shart-sharoitlarini, shu jumladan, tergovga qadar tekshiruv hujjatlari va jinoyat ishlarini o‘rganish asosida ularning alohida turlari kesimida tahlil va diagnostika qilish, shuningdek, **huquqbuzarliklar profilaktikasi va jinoyatchilikka qarshi kurashish** faoliyatini uslubiy va konsultativ ta’minlash;

– **sud-huquq sohasida qo‘shma ilmiy tadqiqotlar olib borish**, ilg‘or pedagogik tajriba almashish borasida uzluksiz xalqaro hamkorlikni amalga oshirish, o‘quv jarayoniga xorijiy mamlakatlar yetakchi oliy ta’lim va ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining malakali mutaxassislarni jalb qilish.

Huquqni muhofaza qilish Akademiyasining rahbariyati:

✓ **Samadov Salom Ismatovich**

Huquqni muhofaza qilish akademiyasi boshlig‘i v.v.b.

✓ **Kolenko Yevgeniy Vyacheslavovich**

Akademiya boshlig‘ining birinchi o‘rinbosari

✓ **Turaxanov Durbek Lermonovich**

Akademiya boshlig‘ining o‘rinbosari

✓ **Nigmadjanov Uygun Uchkunovich**

Akademiya boshlig‘ining o‘rinbosari

✓ **Mamasiddiqov Muzaffarjon Musajonovich**

Akademiya boshlig‘ining o‘rinbosari

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

Kafedralar

- Jinoyat huquqi va kriminologiya kafedrası
- Dastlabki tergov va surishtiruv kafedrası
- Kriminalistika va sud ekspertizalari kafedrası
- Prokurorlik faoliyati va prokuror nazorati kafedrası
- Tezkor-qidiruv faoliyati va kiberhuquq kafedrası
- Sudlarda prokuror vakolatini ta'minlash hamda ijro ishi yurituvu

kafedrası

- Davlat-huquqiy fanlar kafedrası
- Kasbiy psixologiya va boshqaruv faoliyati kafedrası
- Xalqaro huquq va inson huquqlarini himoya qilish kafedrası
- Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası
- Til o'rgatish kafedrası
- Harbiy va jismoniy tayyorgarlik kafedrası
- Iqtisodiy jinoyatlarga va jinoiy daromadlarni legallashtirishga qarshi

kurash kafedrası

Markazlar

- Huquqni muhofaza qilish faoliyati muammolarini ilmiy-amaliy tadqiq etish markazi

- Ilmiy innovatsion tadqiqotlarni muvofiqlashtirish va ilmiy xodimlarni tayyorlash markazi

- Korrupsiyaga qarshi kurashish ilmiy-ta'lim markazi
- Ofis-registrator markazi
- Raqamli kriminalistika ilmiy-uslubiy markazi

Bo'limlar

- Tashkiliy-nazorat va faoliyat samaradorligini baholash bo'limi
- Shaxsiy xavfsizlik bo'limi
- Jamoatchilik bilan aloqalar bo'limi
- Yuridik bo'lim
- Birinchi va ikkinchi bo'lim
- Buxgalteriya va reja-moliya bo'limi
- Ishlar boshqaruvi bo'limi
- Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va axborot xavfsizligini

ta'minlash bo'limi

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

- [Yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi](#)
- Loyiha boshqaruvi bo'limi
- [Xalqaro hamkorlik bo'limi](#)
- Tahririy-nashriyot bo'limi
- [Elektron ta'lim bo'limi](#)
- Kadrlar bo'limi

Fakultetlar

- [Bakalavriat fakulteti](#)
- [Magistratura fakulteti](#)
- [Qayta tayyorlash va malaka oshirish fakulteti](#)

Boshqarma

- [O'quv-uslubiy boshqarma⁴](#)

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni.

Toshkent sh, 2017-yil 7-fevral, PF-4947-son.

<https://lex.uz/acts/-3107036>;

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.

Toshkent sh, 2018-yil 8-may, PF-5438-son.

<https://lex.uz/docs/-3727063>;

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Jinoyatlarni tergov qilish sohasida malakali kadrlarni tayyorlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish to'g'risida"gi Farmoni.

Toshkent sh, 2022-yil 28-noyabr, PF-257-son.

<https://lex.uz/docs/6299077>;

4. <https://proacademy.uz/uz-lat/menu/obschie>

---

⁴ <https://proacademy.uz/uz-lat/menu/obschie>